

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Meldahlsgade 1
DK 1613 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Att. Tilskud Vand & Natur

Nyropsgade 30

1780 København V

tilskud-natur@sgav.dk

Cc. Jette Raal Stockholm (jerst@sgav.dk) & Sean Paulsen (sepau@sgav.dk)

SGAV j.nr. 2025-8359

Høringssvar til bekendtgørelse om tilskud til skovrejsning

1. Generelle bemærkninger

Landbrug & Fødevarer ser positivt på en ny ordning for skovrejsning som en del af arealomlægningen, som er aftalt i den grønne trepart.

Sikring af rette balancer inden for husdyrtætte områder

Dog ønsker Landbrug & Fødevarer at gøre opmærksom på et væsentligt forhold ved den nye ordning for skovrejsning, som indgår i Aftale om et Grønt Danmark. Forholdet vedrører sikring af de rette balancer i den geografiske fordeling af skovrejsning i særligt husdyrtætte områder. Af hensyn til husdyrproduktionens behov for harmoniareal og sikring af råvaregrundlaget for slagterier og mejerier og andre fødevareraktiviteter, er det af afgørende betydning, at der ikke rejses for meget skov i de husdyrtætte områder. Et forhold som Landbrug & Fødevarer under forhandlingerne om Aftale om et Grønt Danmark også lagde stor vægt på.

Af Aftale om et Grønt Danmark fremgår følgende: "*Ligeledes skal der overvejes de rette balancer i forhold til skovrejsning i særligt husdyrtætte områder. Det gælder især områder, hvor der har været gjort brug af kvægundtagelse.*"

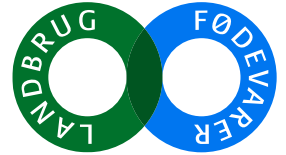
Landbrug & Fødevarer opfordrer derfor til, at ordningen indrettes således, at der inden for et husdyrtæt vandopland maksimalt kan gives tilskud til skovrejsning på et areal svarende til oplandets forholds-mæssige andel af den samlede nationale indsats på 250.000 hektar.

Aftalens parter er desuden enige om, at skoven som led i en helhedsorienteret indsats skal målrettes de områder, hvor kvælstofindsatsbehovet er størst.

Øvrige generelle bemærkninger

Landbrug & Fødevarer ser positivt på, at den nedre grænse for projektarealer med den foreslåede ordning sænkes til 1 hektar. Vi mener at dette giver bedre muligheder for lodsejere for at udnytte mindre dele af ejendomme med ringere dyrkningspotentiale til at fremme målsætningerne i den grønne trepart, herunder at bidrage til mere biodiversitet og sammenbinding af andre værdifulde områder.

Der har ved flere lejligheder fra erhvervet været udtryk for bekymring for, at produktionen af skovplanter ikke vil kunne følge med den forventede øgede efterspørgsel pga. en intensiveret skovrejsningsindsats. Vi har også fra Landbrug & Fødevarer rejst denne problematik for myndighederne. Det er i den henseende positivt, at projektperioden med den foreslåede ordning forlænges fra 2 til 3 år, hvilket i højere grad end tidligere er i overensstemmelse med produktionstiden for nye planter fra frø til plantningsklar. Denne ændring kan derfor være med til at

sikre øget forsyningssikkerhed for entreprenører og give mere klarhed om den forventede afsætning for planteskoler.

2. Specifikke bemærkninger

§ 2 "Anvendelsesområde"

Ordningens anvendelsesområde fastlægger ikke i tilstrækkelig grad prioriteterne fra Aftale om et Grønt Danmark, herunder at *"skoven som led i en helhedsorienteret indsats skal målrettes de områder, hvor kvælstofindsatsbehovet er størst"*.

Denne overordnede prioritering er vigtig for ordningens øvrige administration, herunder vægtningen af synergier og placeringen af projekter m.m.

Formuleringen i bekendtgørelsens § 2 foreslås på denne baggrund justeret.

§ 3 stk. 1 "Anvendelsesområde"

Der bør tilføjes en definition af, hvad arealer med høj naturværdi er (jf. § 7, stk. 3, nr. 6).

Der bør ligeledes tilføjes en definition af skov (jf. § 9, stk. 1, nr. 7). Der kan evt. hentes inspiration fra skov-definitionen i f.eks. bekendtgørelse om permanent ekstensivering, så definitionen af skov er ensartet på tværs af ordninger i SGAV.

§ 8, stk. 1, nr. 8 "Ansøgning m.v."

Det er uklart, hvad der menes med *Andre nødvendige myndighedstilladelser*. Det bør således specificeres, hvilke tilladelser, der skal foreligge på ansøgningstidspunktet, herunder evt. dispensationstilladelser.

Kravet om at have opnået og gennemført projektet i overensstemmelse med de nødvendige tilladelser og dispensationer fra offentlige myndigheder har i tidligere ordninger været knyttet op på anmodning om udbetaling. Da visse tilladelser og dispensationer, eks. dispensation fra skovloven til skovgræsning, kan have lange sagsbehandlingstider, bør det evt. være muligt at igangsætte projekter inden alle tilladelser foreligger, evt. med en forhåndsgodkendelse fra kommunen.

Kravet om nødvendige tilladelser bør uddybes i en kommende vejledning.

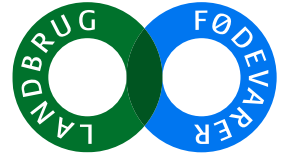
§ 9, stk. 1, nr. 5-6 "Projektkriterier"

Vedr. nr. 5 "Projektarealet er ikke beliggende på kulstofrige lavbundsjorder med minimum 6 pct. organisk kulstofindhold" og nr. 6 "Projektarealet er ikke beliggende på arealer med potentiale for vådområder".

Landbrug & Fødevarer mener, at der er behov for at tilpasse de to projektkriterier, jf. nedenfor.

Det skal være muligt at etablere skov på arealer, der har potentiale for mere kvælstofeffektive virkemidler (såsom arealer med potentiale for vådområder), hvis det kan dokumenteres, at potentialet for kvælstofreduktioner ikke forringes.

Der bør ligeledes ses på muligheden for at give tilladelse til skovrejsning på randarealer i forbindelse med lavbundsprojekter, dvs. arealer med mindre en 6 pct. organisk kulstof, som indgår i lavbundsprojekter, hvis det kan dokumenteres, at potentialet for kvælstofreduktioner ikke forringes og klimaeffekten af projektet opretholdes.

§ 9, stk. 1, nr. 10 "Projektkriterier"

Det fremgår af stk. 1, nr. 10, at *Projektarealet må ikke være beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3*. Jf. § 3 stk. 1, nr. 2 er projektarealet defineret ved: *Det areal som kan opnå tilsagn om tilskud*. Det er således uklart, hvad skæringstidspunktet for § 3-beskyttelsen er ift. projektarealet, og dermed hvornår et projektareal kan blive udelukket fra tilsagn om tilskud som følge af § 3-beskyttelse. Dette bør præciseres i bekendtgørelsen.

Det bør desuden præciseres i vejledningen, hvordan styrelsen i praksis vil administrere reglen om, at et projektareal ikke må være § 3-beskyttet. Herunder bør der tages stilling til, hvordan et projektareal håndteres, hvis det udvikler sig til § 3-natur i løbet af den 3-årige periode inden for hvilken, skovrejsningsprojektet senest skal være afsluttet.

§ 12, stk. 1, nr. 2 "Forpligtelser i projektperioden"

Sikre, at projektarealer på 20 ha eller mere og som henlægges som urørt skov, indeholder minimum 20 pct. arealer til naturlig tilgroning.

Landbrug & Fødevarer ser, at det ikke vil medvirke positivt på tilslutningen til ordningen, at der stilles krav om andelen af naturlig tilgroning ved etablering af urørt skov.

Hvis det i stedet gøres til en mulighed for ansøger at anlægge en del af projektet ved naturlig tilgroning, vil det bevare lodsejers frihed til at vurdere, hvad der vil fungere i det specifikke projekt.

§ 12, stk. 2 "Forpligtelser i projektperioden"

Der kan anvendes pesticider og gødning i dyrkningssæsonen frem til og med 1. september forud for tilplantering, hvis landbrugsarealet, hvor skoven skal anlægges fortsat er i landbrugsmæssig drift.

Det er uhensigtsmæssigt, at der sættes en fast dato for sidste anvendelse af pesticider og gødning. Det bør i stedet fremgå, at pesticider og gødning kan anvendes frem til tilplantering, da en fast dato ellers kan komme i karambolage med den landbrugsmæssige drift.

§ 13, stk. 1, nr. 2 "Forpligtelser efter projektperioden"

Tilsagnshaver skal Sikre, at projektet plejes i opretholdelsesperioden, jf. nr. 1, herunder sikre gode vækstbetingelser, renholdelse af kulturer og efterbedring af træer og buske

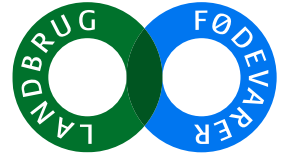
Beskrevne forpligtelser, særligt vedr. at sikre gode vækstbetingelser og renholdelse, vurderes ikke at være forenelige med etablering af urørt skov, herunder med bekendtgørelsens §12, stk. 1, nr. 2, som fastlægger krav om mindst 20 pct. naturlig tilgroning i projekter med etablering af urørt skov på mere end 20 hektar.

Disse aktiviteter foruden efterbedring vurderes at udgøre markante ekstraudgifter, særligt ifm. etablering af urørt skov.

Pågældende forpligtelser bør derfor ikke være gældende ved etablering af urørt skov, herunder særligt ved naturlig tilgroning.

§ 14 "Tinglysning af servitut"

Af hensyn til ønsket om gennem etableringen af urørt skov at skabe bedre betingelser for biodiversitet, ser Landbrug & Fødevarer gerne, at mulighederne for afvigelse fra den øvre grænse for skovgræsning, som fremgår af bekendtgørelse af lov om skove § 9 nr. 1, overvejes.

§14, stk. 1, nr. 3 "Tinglysning af servitut"

Det er uklart, hvilke incitamenter der er for lodsejer for - uden mulighed for at fjerne vedmasse fra arealet - at foretage udtynning af ammetræer og efterplantning på arealer etableret med urørt skov i en 20-årig periode efter tidspunktet for udbetaling. Opretholdelsesperioden er, jf. § 13 stk. 1, nr. 1 sat til 5 år.

Indgrebene *tyndning af ammetræer* og *efterplantning* som frivillig indsats vurderes at ville udgøre en markant økonomisk byrde, som ikke kompenseres, og det bør i vejledningen tydeligt specificeres, at der er tale om frivilligt vedligehold ud over den fastlagte opretholdelsesperiode på 5 år.

§ 14, stk. 1, nr. 7 "Tinglysning af servitut"

Da der i forbindelse med skovgræsning i perioder kan blive behov for tilskudsfordring af dyr i naturpleje, for at leve op til regler om dyrevelfærd, skal det i en kommende vejledning klart defineres, hvad der menes med "fodring af vildt", og hvilke typer fodring, der er tilladt ifm. græsning med husdyr.

§ 15, stk. 1 "Ændring af projekter i projektperioden"

Væsentlige ændringer af et skovrejsningsprojekt, der har opnået tilsagn om tilskud, skal godkendes af styrelsen.

Der mangler en klar definition af, hvad en "væsentlig ændring" er. Dette bør uddybes i en kommende vejledning.

§ 18, stk. 1 "Anmeldeordning"

Det vurderes uhensigtsmæssigt, at der kræves anmeldelse ved aktiviteter, der fremmer biodiversitetsformål, da det må antages, at tiltag, som er i modstrid med målsætningerne ved etablering af urørt skov under denne ordning, er omfattet af tinglyste servitutter beskrevet i § 14, stk. 1, nr. 1-10 til denne bekendtgørelse.

§ 18, stk. 6 "Anmeldeordning"

Kommunen kan i særlige tilfælde forlænge fristen på 6 måneder, jf. stk. 4.

Fejl i den angivne frist, som i § 18, stk. 6 nr. 3 fastsættes til 4 uger efter modtagelsen af anmeldelsen. Teksten skal på denne baggrund tilrettes.

Med venlig hilsen

Jakob Hejberg
Seniorkonsulent

Vand & Natur

E JHEJ@if.dk